

Asia: VN/489/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi perusopetuslakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia ja lukiolakeja. Esitys on osa Opetus- ja kulttuuriministeriön toimenpideohjelmaa kiusaamisen, väkivallan sekä häirinnän ehkäisemiseksi varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa.

Pyydettyä lausunnossa Helsingin hallinto-oikeus muutoksenhakutuomioistuimena arvioi vain muutoksenhakuun liittyviä seikkoja.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi perusopetuslain 42 a §:ää ja lukiolain 50 §:ää siten, että pykälistä poistetaan luettelo päätöksistä, joista saa hakea muutosta hallinto-oikeudesta. Helsingin hallinto-oikeus pitää muutosta hyvänä. Muutoksessa on otettu huomioon perustuslakivaliokunnan kannanotto siitä, että luettelot saattavat toimia välillisinä muutoksenhakukieltoina. Muutoksenhakukiellosta on säädettävä erikseen. Muutos jättää hallinto-oikeuden päätettäväksi sen, onko kyseisten lakien nojalla tehty päätös valituskelpoinen.

Hallituksen esityksen tekstissä on kohdassa 5.2.3 ”Viranomaisvaikutukset” pääteltävissä, että asiassa on ollut tarkoitus edelleen säilyttää mahdollisuus hakea muutosta myös kuntalain nojalla silloin, kun päätöksenteko ei koske yksittäisen oppilaan asiaa. Perusopetuslaki ja lukiolaki ovat kuntalakiin nähden erityislakeja ja ehdotettujen perusopetuslain 42 a §:n ja lukiolain 50 §:n mukaan näiden lakien nojalla tehtyjen päätösten osalta muutoksenhaussa sovelletaan vain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia. Perusopetuslain ehdotettu 42 a § ja lukiolain 50 § sulkevat siten pois mahdollisuuden kuntalain mukaisen kunnallisvalituksen käyttämiseen muutoksenhaussa yksittäisen oppilaan asian osalta.

Perusopetuslain 42 a §:n ja lukiolain 50 §:n otsikointia on esityksessä ehdotettu muutettavaksi muotoon Muutoksenhaku hallintotuomioistuimeen. Esityksessä on ilmeisesti tarkoitus poistaa nyt voimassa olevissa laeissa oleva säännös valitusluvasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Perusopetuslain 42 a §:ssä ja lukiolain 50 §:ssä viitataan lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa, jossa yleislakina ovat säännökset hallintopäätöksestä valittamisesta ja hallinto-oikeuden päätöksestä valittamisesta. Koska ehdotettu säännös sisältää muutoksenhaun alueellisiin hallinto-oikeuksiin ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jotka ovat yleisiä hallintotuomioistuimia, on otsikointia pidettävä onnistuneena. Ehdotetut muutokset vastaavat 1.1.2021 voimaantulleita muutoksia ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa.

Muutoksenhakuajan osalta Helsingin hallinto-oikeus toteaa, että perusopetuslain 42 b §:n ja lukiolain 51 §:n muutokset tältä osin ovat lähinnä teknisluontoisia, eivätkä sinänsä vaikuta muutoksenhakuoikeuteen.

Lausunnon ovat valmistelleet hallinto-oikeustuomarit Mervi Hietanen, Riitta Hämäläinen, Henna Rintala, Reetta Kannisto ja Laura Oksa.

Ylituomari Ann-Mari Pitkäranta

Helsingin hallinto-oikeus

Vainionpää Suvi
Helsingin hallinto-oikeus